პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ფასი ორი შაური

ტარტაროზი

№ 60 | კვირა, 8 აგვისტო, 1926 წ. | № 60

ყოველმხრივ მომჭირნეობა

„...გაუკეთებია , თუ არ გაუკეთებია რამე მომჭირნეობის გასატარებლად, მომხსენებელი იმდენს ლაპარაკობს თავისი მუშაობის დასახასიათებლად, რომ აუტანელი ხდება მისი მოხსენების მოსმენა“.

ეს ვაჟბატონი ტყვილა-უბრალოდ ხარჯავს მოხსენების დროს აუარებელ სიტყვებს... და ამიტომა ტარტაროზმა მას ენაზე ბოქლომი დაადვა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„მოტივი"

პარასკევს

დღეს მე ღვინოს იმიტომ ვსვამ, რომ ძალიან ცუდს ხასიათზე ვარ... გაზეთში ჩამწერეს და ლოთი მიწოდეს... ღვინო ბლომად უნდა დავლიო, რომ დარდები გავიქარვო.

შაბათს

დღეს მე ღვინოს იმიტომ ვსვამ, რომ ძალიან კარგს ხასიათზე ვარ... დღეს მე ჯამაგირი მივილე, ცოლშვილი სოფელში სიმამრთან გავისტუმრე და მარტოდ დავრჩი... მარტო ყოფნა მომწყინდა და აქ ჩამოვედი, რომ ღვინო გადავკრა და ვიმხიარულო.

ექსკურსანტის დღიურიდან

ეს ნაწყვეტები შემთხვევით სადგ. ავჭალაში ვიპოვეთ ერთ-ერთ საბარგო ვაგონზე. დაწერილია ისინი უბრალო ბლოკ-ნოტის ფურცლებზე. როგორც მკითხველი მიხვდება, ზოგიერთი ფურცელი დაკარგულია. ალაგ-ალაგ დაწერილის გარჩევა შეუძლებელი იყო. ასეთი ადგილები იძულებული ვიყავით ან მთლად გამოგვეტოვებინა, ანდა შეძლებისდაგვარად აღგვედგინა ისინი. თუ რამ აიძულა ავტორი ეს ფურცლები ბლოკ-ნოტიდან ამოეხია, ამის გამორკვევა ნაწყვეტებიდან შეუძლებელი ხდება. მოგვყავს ეს დღიური:

პარასკევი, საღ. 10 ს. კიტრს ვთლიდი, როდესაც კარებზე დააკაკუნეს. მე ვიცოდი, რა ვაჟბატონებიც მეწვეოდენ და გათლილ კიტრს გაზეთი გადავაფარე. შემდეგ ტუჩები მოვიწმინდე, რომ ცოდვაში არავინ შემეყვანა და კარები გავაღე. შემოვიდენ: თინა, მარუსია, ვალიკო და სილოვანი. კამპანია უკეთესი არ იქნება. მცხეთაში რომ ვაშლი იდოს, ტფილისში ეცემათ სუნი. არც კი მიმიპატიჟნია, ისე დაიკავეს სკამები. მე ტახტზე ჩამოვჯექი. ვალიკომ დაანება პაპიროსს თავი და ჰაერს დაუწყო სუნვა. მე ოფლმა დამასხა და, რომ სხვა მხარისკენ მიმემართა სტუმრების ყურადღება, ვსთქვი:

— ასეთ სიცხეში კარგი იქნებოდა ექსკურსიის მოწყობა სადმე ქალაქ-გარედ.—ყველანი დამთანხმდენ.

(ლაპარაკში დიპლომატიურად ჩავურთე, რომ მეზობლები დღე და ღამე კიტრს სჭამენ და მთელი სართული კიტრის სუნითაა ამყრალებული-თქო).

გადავსწყვიტეთ კვირას მცხეთაში გავგზავრებულიყავით. მე კიტრი უკვე გადარჩენილი მეგონა, როდესაც თინამ წყალი მთხოვა. დარწმუნებული ვარ, ვალიკოს დარიგებით. ვალიკომ კარგად იცის, რომ მე წყალი სახლში არასოდეს არა მაქვს და, როცა მომწყურდება ხოლმე, ონკანისაკენ გავრბივარ ეზოში ჭიქით).

გზა არ იყო,—წყალი უნდა მომეტანა.

როდესაც დავბრუნდი, არაფერი შემინიშნავს. მხოლოდ ვალიკო რაღაც უხეიროდ სწევდა პაპიროსს.

ყველა საორგანიზაციო საკითხები გადავდევით მეორე დღისათვის. ამის შემდეგ სტუმრები აიშალნენ და მხიარულად გამომემშვიდობნენ.

ზედმეტია იმაზე ლაპარაკი, რომ კიტრი გაზეთის ქვეშ აღარ იყო.

შაბათი, დღის 5 ს. საორგანიზაციო საკითხების გარჩევის დროს მარუსიამ ქათინაურით გადაკრა, რომ შეუძლებელია სამი ვაჟის და ორი ქალიშვილის გამგზავრება. ცხადია: ქვა ჩემს ბოსტანში იყო გადმოსროლილი.

ელექტრონული ბიბლიოთეკა

მოსტყუვდა

ქალაქე (რომლის ოთახში შესულა ქურდი): **ვინა ხარ, მანდ?...** (ძილს თავს ვერ ართმევს).
ურდი: მე ვარ, მე... ნუ გეშინია...
მოქალაქე: ჰოო! მე სხვა მეგონე... (განაგრძობს ძილს).

მე შეურაცხყოფილად ვიგრძენი თავი და კატეგორიულად განვაცხადე, რომ, თუ ექსკურსიაში ვიღებ მონაწილეობას, ეს მხოლოდ და მხოლოდ მეცნიერულ და ფიზკულტურულ თვალსაზრისით და ყოველი სხვა მიზანი ჩემს თავმოყვარეობისათვის სათაკილო იქნება მეთქი. ამ განმარტების შემდეგ მარუსია და ვალიკო გაიბუტენ.

(რა საძაგელი პიროვნებაა ეს ვალიკო! კიტრზე ყრინტიც კი არ დაუძრავს).

შერიგების შემდეგ საკითხი გადავიდა საგზალზე.

გადავსწყვიტეთ დავკმაყოფილებულიყავით მცირეთი. საკმაო კამათის შემდეგ, შევიმუშავეთ ასეთი სია:

1.	ღვინო	7 ბ.
2.	ლიმონადი	5 ბ.
3.	კონიაკი	1 ბ.
4.	ძეხვი	5 გირვ.
5.	ყველი	4 გირვ.
6.	პური	10 გირვ.
7.	მწვანილი	1 მანეთის
8.	კიტრი	20 ცალი.
9.	ქლიავი	7 გირვ.
10.	სხვადასხვა ტკბილეულობა ქალებისათვის	6 გირვ.
11.	ჭიქა წყლის	1
12.	ჭიქა ღვინის	5
13.	დანა	1
14.	ფოტოგრაფიული აპარატი თავისი მოწყობილობით.	

ავირჩიეთ სურსათის შემძენი კომისია, რომელსაც ჩავაბარეთ თანხა. კომისიაში შევიდენ კაცებიდან სილოვანი და ქალებიდან—თინა. ღამის 12 საათამდე ველოდებოდით მათ, ბოლოს, როგორც იქნა, მოვიდენ დატვირთულ მუშით. ანგარიშის გასწორების დროს სილოვანმა განაცხადა:

— გვიანი დროის გამო ყველაფერი მამასისხლად ვიყიდეო.

მისი ჩვენებით, გირვანქა პური აბაზათ ძლივს იშოვეს. ცხადია, გაფლანგვასთან გვქონდა საქმე, მაგრამ არაფერია... მცხეთაში კიდევ გავასწორებთ ანგარიშებს...

კვირა, დილ. 6 საათი. ბილეთის ყიდვა მე მომანდვეს. 5 საათიდან ვდგევარ რიგში. სულიერი მდგომარეობა აუწერელია. დარწმუნებული ვარ, როდესაც მე აქ გული მიმდის, იქ კარში გრილ ნიავზე ჩემი ამხანაგები სურსათს ანახევრებენ. ყოველ შემთხვევაში, ხილი არ დარჩებათ ხელუხლები.

— ღმერთო, შენ გაუჭირვე გაჭირვებულს!—იძახის ვილაც უკან და ისე აწვება რიგს, რომ მე და ერთი ჩემს ზედში მყოფი პრობკასავით ვარდებით რიგიდან. როგორც იქნა, ავიღეთ ბილეთები... მეორე ზარი დაკრული იყო, როდესაც ვაგონში შევცვივდით და მატარებელიც დაიძრა.

8 ს. 15 წ. მიქრის ჩვენი მატარებელი, როგორც ფეხმოტეხილი რაში, და ბრუნავენ მინდვრები. მე ოცნებით ვაცქერდები ტელეგრაფის ბოძებს... ამაოდ... აქ რომ იმერეთი იყოს, ყოველ ხუთ ბოძზე ერთი ერქანის კუდი მაინც ეკიდებოდა. მიჭქრიან ავჭალის გადამხმარი ველები. რომელმა მადლიანმა ხელმა გადაგბუგათ ასე, მინდვრებო!

თინა უყრის სილოვანს მკლავში ხელს და ვაგონის ბოლოსკენ მიათრევს. ვალიკო და მარუსია მტრედებივით

ჟღურტულობენ ფანჯარასთან. ყველგან წყვილები, მხოლოდ მე ვარ კენტად...

ვუახლოვდები ზაჰესს და მე მგონია, რომ ეს ზაჰესი კი არა,—ზაგსია...

10 საათი. უკვე მცხეთაში ვართ. ჩამოვხტით თუ არა, ვალიკო სადღაც დაიკარგა. თვალი მოვკარი, თითქოს სადგურის ბოლოსაკენ მიდიოდა. არიქა, ჯვარის მონასტრის მადლო, შენ წაამწყარე მას ყველა ცოდვები... გახეთქე მუც...

(შემდეგ გაუგებარია. ტექსტის აღდგენა ვერ შევძელით. როგორც სჩანს, რამდენიმე ფურცელი დაკარგული უნდა იყოს).

...ქალებზე ზრუნვამ სული ამოგვართო. ჩხირის გადახტომაზედაც მიხმარება უნდათ. მე უფრო თინას ვეხმარები. ასეთ დროს სილოვანი ოტელოს ცქერით მიცქერის ხოლმე, მაგრამ მე ეს არ მაშინებს. ანგარიშების სრული გასწორება ჯერ კიდევ წინ არის.

როგორც იქნა, ავედით მთაზე. დავილლიტეთ ხელები, დავგლიჯეთ ტანთსაცმელი და ფეხსაცმელები, მაგრამ მთაზე მაინც ავედით. ჩვენ ამაყათ ვიცქირებით გარშემო.

შთამომავლობაში სახელის დასარჩენათ გადავიღეთ სურათი. გადავიღე მე და, მაშასადამე, იმ სურათში მე არ მოვხვედრივარ.

საერთოდ, ფოტოგრაფობას ფოტოგრაფ მეგობრის ყოლა სჯობია ათასწილად...

დღის 1 საათი. მეორეთ ვისაუზმეთ. შემდეგ ბალახზე გავიშალეთ. მარუსიამ სთქვა, რომ ხალხურ გადმოცემით, აქ სადღაც წყარო უნდა იყოსო. ვალიკომაც დასტური დასცა. წავიდენ წყაროს საძებრად. ვალიკო და მარუსია ერთ მხარეს, თინა და სილოვანი—მეორე მხარეს. ორივე მხარე ტყიანია. მე დარწმუნებული ვარ, რომ მათ ეს წყარო აღმოაჩინეს, თუმცა დაბრუნებისას ურცხვად განაცხადეს, რომ წყარო ვერ იპოვეს.

5 საათი. ეს მესამე მთაა, რომ ავდივართ. ქალები გაფიცვით იმუქრებიან. ფეხსაცმელებს უკვე დიდი ხანია გავარდათ ძირი. დასვენებაც ასეთი უნდა. თინა ამბობს, რომ ასეთ დასვენების შემდეგ ერთი კვირის დასვენებაა კიდევ საჭირო სახლშიო. რას იზამთ, ქალი მუდამ კონსერვატორია მთაშიცა და ბარშიც.

სურსათს, როგორც იქნა, მოვუღეთ ბოლო, სამაგიეროდ ღვინომ და კონიაკმაც მოგვიღო ბოლო. ვალიკო საქვეყნოდ აცხადებს, რომ იგი ეხლა სავსებით რწმუნდება დედამიწის ბრუნვაში. სილოვანი ცოტა სხვანაირად უდგება საკითხს. თუ მიწა ბრუნავს,—ამბობს სილოვანი,—უთუოდ ადამიანის გარშემო ბრუნავსო. მაგალითისათვის მოჰყავს ის ფაქტი, რომ ღვინიანი ბოთლი წეღან მარჯვნივ ედგა, ეხლა კი მარცხნივ უდგას. ცხადია, მიწა შემობრუნებულა.

რამდენად სწორია ეს მტკიცება, მე არ ვიცი, მხოლოდ მეცნიერულად, ეკონომიურად და ფიზკულტურულად ამ ექსკურსიამ ბევრი რამ შეგვძინა ჩვენ.

საღ. 7 საათი. რამდენად უფრო ვეშვებით ქვევით, იმდენად უფრო მაღლა იწევს ჩვენი აქციები. მთელი მცხეთა უკან მოგვდევს. არ დარჩენილა არც ერთი კატა, რომელსაც არ გამოეცხადებიოს სურვილი სურათის გადაღების. ჩვენც როლში შევდივართ და ვიღებთ და ვიღებთ (ზედმეტ ხარჯების თავიდან ასაცილებლად უფირფიტოდ და უქაღალდოთ).

ვალიკოს უკვე კინორეჟისორად მოაქვს თავი, მხოლოდ თინას და მარუსიას—კინო-„ვარსკვლავებად"...

სილოვანი ჯავრობს, რადგან მხოლოდ „პომრეჟისორობა" ხვდა წილად...

საღ. 10 საათი. ყველა მატარებელმა გაგვასწრო. არ ვიცი, რატომ... ისეთ გუნებაზე ვარ, თითქოს ვიღაცას ვცემე, ან მცემეს... მგონი, ეს ვიღაცა ვალიკო იყო, შეიძლება სილოვანიც... შეიძლება ორივე... რას მიხვდები ამ არეულობაში...

ღამის 12 საათი. ცხადია, საბარგო მატარებელს უნდა გავყვეთ ყურდღლებად... მე ეს ძლიერ მომწონს. თუმცა ქალების წუწუნს არ აქვს „სტანცია". რა არის ის ექსკურსია, რომელსაც თან არ ახლავს რაიმე თავგადასავალი. ვაგონებში ვიმალებით... რუბიკონი გადასულია... მივდივართ... ლაპარაკი არ უნდა, ქალების თეთრი ტანთსაცმელი დაგვღუპავს...

1 საათი. ავჭალაში ჩავედით... ჩვენსკენ ვიღაც მოდის ფანრით... ოხ... ეს ქალები... თუ გ... (გამოურკვეველია). თითოზე 4 მან. 40 კაპ. ჯარიმა...

კარგი თანხაა, თქვენ ნუ მომიკვდებით... კაპეიკი ფული არ გაგვაჩნია... ეხ... თვალი დაუდგეს ნაკლებულობას... მივყევართ... ქალებმა დაგვღუპეს, ქალებმა უნდა გვიხსნან... ვალიკო და სილოვანი გაპარვას აპირებენ და ქალების ჩემზე მიტოვებას... მაგრამ მე ისინი მაგრად მიჭირავს ხელებში... ვნახოთ, რა იქნება... მეტი წერა შეუძლებელია...

მშვიდობით... ძალიან საწყენი კი იქნება, თუ ეს ჩვენი მეცნიერული ექსკურსია ასე ურიგოდ დამთავრდა...

(შემდეგ კიდევ რამდენიმე სტრიქონია, რომლის ამოკითხვა შეუძლებელი გახდა).

სინემატო.

გააცურვეს

სოფელ ცივწყაროს შეფმა მშვენიერი ქოხ-სამკითხველო მოუწყო. ორი ურემი ჭრიალით ძლივს მიგორდა თემალმასკომის ეზოში წიგნებით, ავეჯეულით და სხვა მოწყობილობით დატვირთული.

მას აქეთ შეყვა [illegible] მოგონებია სოფელი ცივწყარო. მიუხედავად ამისა, საქმე თანდათან წინ მიდიოდა და სამკითხველო აუარებელ გლეხახალგაზრდობას იზიდავდა... განსაკუთრებით საღამოობით ჭიანჭველასავით ირეოდა ხალხი—სამკითხველოს შენობაში, შინა და გარეთ...

ერთ დღეს, როდესაც ცა ბრაზისაგან სკდებოდა და კოკისპირული წვიმა დედამიწის წაღებას ლამობდა, ცივწყაროს თემალმასკომის თავჯდომარემ ამხანაგმა კოლოტაძემ ცალთვალ გამომძვრალ ეტლიდან წიწილივით ამობუზული, თავით-ფეხამდი სველი შეფი ჩამოიყვანა, რომელსაც უარესად უძნელებდნენ სიარულსა „დაცხრილული ქოლგა, წყლით სავსე კალოშები და გაგუდული გამხმარი „ბრეზენტის" „პლაშჩი"...

ამ მოწყობილობაში—პატივცემული შეფი გუნებაწამხდარი, ნაპეპლ ინდაურს ჰგავდა.

—თინა, თინა... უსათუოდ ჩქარა ჩამოდი სამკითხველოში...

—ეხლავე... ეხლავე...

მოესმა შეფს, როდესაც ეტლიდან თავი ალმასკომის დერეფანს შეაფარა...

—საკვირველია: ამ საშინელს წვიმასაც კი არ შეუძლიან ხელი შეუშალოს ხალხს,—რომელიც წიგნისა და სინათლისაკენ მიისწრაფის... მიმართა ნასიამოვნებმა შეფმა კოლოტაძეს, რომელმაც ამაყად აღმართა თავი...

—თქვენი ამაგი განუზომელია, პატივცემულო ამხანაგო... ხალხი პირდაპირ იძირება განათლების მორევში... სამკითხველო გათენებამდის ღიაა და განუწყვეტელი მეცადინეობაა შიგ გახურებული...

წვიმა ისევ უშხაპუნებდა...აქუხდა და დედამიწა ქანაობდა... შეფმაც ველარ აიტანა ლოდინი და ამხ. კოლო-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შეფის მოსვლამდი

ტაძეს სთხოვა სამკითხველოში გაჰყოლოდა... მანაც, რასაკვირველია, უარი არ უთხრა—და წინ გაუძღვა.

როდესაც შეფი სამკითხველოს მაღალ კიბეზე ავიდა, მისი ყურადღება გაავებულ ბუნების სანახაობამ მიიზიდა და გარედ დაიწყო ცქერა; კოლოტაძემ კი შეაღო სამკითხველო და რა დაინახა:

— საამაყოა, საამაყო, ყმაწვილებო, თქვენი მუშაობა...—დაიწყო აღფრთოვანებულმა შეფმა,—სწრაფი ნაბიჯით მიდიხართ წინ და თუ ასე განაგრძეთ, ჩვენს მიზნებს რაღა გადაელობება, რა დააბრკოლებს?.. ეხლა კი დავრწმუნდი, რომ ჩვენი ახალგაზრდობა გაამართლებს მასზე დამყარებულ იმედებს... ამხ.კოლოტაძე,—მიუბ-

შეფის მოსვლის დროს

სამკითხველოს კუთხეში მოზრდილი ჯგუფი ახალგაზრდობისა „აჩკოს“ თამაშობდა; ისმოდა „კარტის“ ტკაცუნი და ხურდა ფულის ჩხრიალი... მეორე კუთხის ფანჯარაში ერთ ახალგაზდა ვაჟს თვალ ქუქუნა გოგონა ჩაესვა კალთაში, ჩაებღუჯა და კოცნიდა, ვიღაცა „ჩიმ ჩაირას“ ღიღინებდა, სამკითხველოს გამგე კი გიტარას „თავო ჩემო ბედი არ გიწერია“ დამღეროდა...

ამხ. კოლოტაძეს, თავში—სამკითხველო, წიგნები, გიტარა, კარტი, კოცნა და „ჩიმჩაირა“ ერთმანეთში აერია, უნდოდა რაღაც ეთქვა, მაგრამ ენა დაება და თვალები გადმოსაცვივნად მოემზადა... ის კი იყო შეჰყვირა:—თქვე მამაძაღ.... მაგრამ მაშინვე შეჩერდა, რადგან ძვირფასმა სტუმარმა სამკითხველოში შემოსდგა ცალი ფახი.

ამ დროს ახალგაზდობა უკვე წამოშლილი იყო, ზოგი წიგნს ეცა, ზოგი გაზეთს, ზოგმა შკაფში შეყო თავი... ფანჯარაში მჯდომი “პაროჩკაც“ გამოერკვა და საალერსო სიტყვებიდან—„სოციალიზმზე“ და „პოლიტიკაზე“ გადავიდა... ერთი სიტყვით ყველაფერი რიგზე იყო...

რუნდა თავმჯდომარეს,—აი ეს ათასი მანეთი სამკითხველოსათვის... და შემდეგშიც არ დავიზარებთ თქვენზე ზრუნვას...

კოლოტაძე-კი... ქანაობდა... ხან წითელი და ხან ყვიგაცივდებით, ავად გახდებით... წამობრძანდით... ეხლა აიტანა, მიუბრუნდა,—

— ძვირფასო სტუმარო... ერთიანად სველი ხართ, გასცივდებით, ავად გახდებით... წამობრძანდით... ეხლა დაისვენეთ და ხვალ დილიდან შეუდგეთ საქმის კეთებას...

შეფი დათანხმდა, ცოტა არ იყოს მუცელთანაც პირშავად იყო და მეორე დღემდე გამოეთხოვა მუყაითს და მოცადინე ახალგაზრდობას...

როდესაც დაღამდა, და შეფი კოლოტაძის სახლში გემრიელად ვარიის კურტუმს შეექცეოდა, სამკითხველოს ფანჯარაე ორი ლანდი ქანაობდა და ისევ მხიარული „ჩიმ ჩაირა“ ისმოდა...

—

ნიახური

„ყოჩაღი ბერიკაცი“

ნამდვილი ამბავი

ალმასხან ოთხმოცი წლის მოხუცია, მაგრამ ბევრ ახალგაზრდას სჯობია სიყოჩაღეში. მეტსახელად სოფელი „ყოჩაღ ბერიკაცს“ უწოდება მას. ხუმარაა. ყოველივე ამბავს ხუმრობით ამბობს. ალბად ამიტომაც უყვარს იგი სოფელს. ალბად ამიტომაც იყო რომ სოფელმა იგი დელეგატად აირჩია ამიერ-კავკასიის სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე.

—

— ხალხნო! სად მაგზავნით ამ ოთხმოცი წლის ბერიკაცს?!

— ტფილისში გაგზავნით დელეგატად...

— ჰოო, მე მგონია, რომ საიქიოს მაგზავნიდით და უარი მინდოდა მეთქვა, რადგან ჯერ არ მცალია: ყანა მაქვს ასაღები... რაკი ასეა, თანახმა ვარ; რა გაეწყობა!—

—

მესამე დღეს ალმასხან ტფილისში იყო.

დაათვალიერა გამოფენა. ქალაქშიც გაიარ-გამოიარა. ინახულა ბევრი ადგილები. ჰაეროდრომიც კი არ დაუტოვებია უნახავი... და როცა რამდენიმე დღის შემდეგ სოფელში დაბრუნდა, მეზობლებს „მოხსენება“ გაუკეთა:

— ხალხო, მადლობელი კი ვარ, რომ პატივი მეცით და გამგზავნეთ, მარა საყვედურიც უნდა გითხრა:

ბერიკაცმა ახლა დავინახე, თუ რა ყოფილა ცხოვრება... აწი სიკვდილი აღარ მინდა. თქვენ დალოცვილებო, ამდენხანს გექაათ აი სიკეთე სანამ ჯერ კიდევ არ ვიყავ ასე მოხუცი... ქვეყანა თუ ასე მშვენიერი იყო რომ ცოდნოდა, ჯერ კი არ მოვხუცდებოდი... ანდა სად იყო ახლანდელი ჩვენი მთავრობა, რომ ამდენხანს არ გარეკა მუქთახორები? მოსულიყო ეს დალოცვილი ორმიცი წლით უფრო ადრე?!

— საყვედურს დაეთხოვე, ალმასხან, და იგი გვითხარი, თუ რა ნახე ტფილისში?..

— ჩემს თვალებს რომ ჩვენი ალმასკომის თავმჯდომარის ენა ჰქონდეს, მაშინ ყველაფერს კიაჰბობდი, მარა ეს ასე არ არის... რა ვნახე და, რა არ ვნახე, კაცო?! პირდაპირ ცოდვას ჩავდივართ, რომ მშიერს და გამხმარ ხარებს ყანას ვათესვინებთ. რაღაც „ტრახტორი“ ყოფილა, რომ დაადგა მინდორს, ისე დაღრღნა, რომ ისიდორეს მსუნაგი ღორი ვერ შეედრება მას... არც ხარები უბია შიგ, არც ცხენები, ზიხარ ზედ და არხეინათ დასეირნობ მინდორში...

— კიდევ რა მოგეწონა, ალმასხან?

— მარა „ტრახტორზე“ უკეთესია **ფულის მჭრელი მაშინა.** სდგას რაღაც ყანთარსავით და ორ შაურს რომ ჩააგდებ გამოჭრილში, მაშინვე ვერცხლის აბაზიანს გამოგიგდებს... თუ შეგიძლია კაცს, იგი უნდა იყიდო,-და შენს ბედს ძაღლი არ დაჰყეფს.

მარა ეს რა არის? ყველაზე უფრო მშვენიერია ჰაეროპლანები. ჰაეროპლანების „სტანცია“-ში ვიყავი. გაგორდა, ისე აფრინდა ცაში, რომ გეგონებოდათ—მიმინომ თებრონეს წიწილა წაართვა და წაიღო... დაიკარგა სადღაც ცაში, საიდანაც ყრუ ღრიალი ისმოდა.

მაშინ მე სოფელი მომაგონდა. გახსოვთ უწინ ერთხელ ჩვენს სოფლის თავზე ჰაეროპლანი გადაფრინდა, ჩვენ გაბრიელ ანგელოზი გვეგონა. ყველა ქალა-საყდარს გაიქცა სალოცავად, შესაწირავები წაიღეს. იქ იყო დიდი მუხა ირინეს, და იმ მუხაზე დაჯდებაო გაბრიელ ანგელოზი... მარა შენც არ მომიკვდე; ეშმაკმა იცის, სად გაფრინდა.

ქალებმა ორი დღედაღამე გაატარეს მუხის ძირში გაბრიელის მოლოდინში და გაბრიელ ანგელოზი რომ არ ჩამოფრინდა მუხაზე, მერმე ასე ამბობდნენ:

— გაბრიელ ანგელოზი ნაწყენია ხალხზე, რადგან ვილაცას ცული შემოუკრავს მუხისათვის მოსაჭერად... იმ კაცს ანგელოზმა მარჯვენა ხელი გაუხმო და ხელგამხმარი დადის ახლა.. ვერ ჩამოჯდა ანგელოზი ძირ მოჭრილ მუხაზე... შეურაცხყოფილი ისევ ღმერთან წავიდა, ღმერთი გაბრაზდა ხალხზე;

— როგორ თუ არ დაიცავით გაბრიელ ანგელოზის დასაჯდომი წმინდა ხე?—

ის იყო დიდი ომი დაიწყო... შემდეგში ის მუხა მოსჭრეს და ცხემლის ხიდზე ხიდად გადვეს მდინარე ნატახებზე. ამაზე კიდევ უფრო გაბრაზდა ღმერთი; რევოლიუცია მოახდინა, ნიკოლოზი ჩამოაგდო და ქვეყანა ჟინაზე ურჯულო ბოლშევიკებს ჩაუგდო ხელში... მერმე ნატანები გადიარა და იგი ხიდი წაღებია შავ ზღვაში...

ჰო-და ასე გვრწამდა ჩვენ; ეს ზღაპარი და თქმულება ყველამ კარგად იცით, მარა ყველაფერი ეს სიცრუე და სისულელეა... გაბრიელ ანგელოზი კი არა, ჰაეროპლანი იყო და, აბა, როგორ ჩამოჯდებოდა ჰაეროპლანი ხეზე?!

ქალაქში ყოფნის დროს, რაღაც „ავიოქიმია“ არისო, ჰაეროპლანი,იმის სასარგებლოდ ფულებს ჰკრეფდენ. მე ისე მომეწონა იგი რაღაც ჰაეროპლანია, რომ უკანასკნელი ერთი მანეთი მქონდა და ისიც მას შევსწირე.

ყველამ უნდა შევეწიოთ მთავრობას, რომ ბევრი ჰაეროპლანები გააკეთოს.

— შე დალოცვილო, ჰაეროპლანი ჩვენ რაში გამოგვადგება?!

— როგორ თუ რაში გამოგვადგება? თუ კი. ბევრი ჰაეროპლანი იქნება, მაშინ, როცა მოკვდები, საიქიოში ჰაეროპლანით წაგიღებენ და გზაში ღმერთთან მისვლამდი ბევრი არ დაგაგვიანდება.

ყველას სიცილი წასკვდა... და მხიარულები თავთავიანთ სახლებში წავიდენ.

„ვიზინტი“

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ორპირი

კარგია ძველი წესები,
და ძველი „დღეობებია!“
თუ კეტებით და ქვებითა
არ დაგვამტვრიეს ყბებია.
ხიდები, ღობის სარები
ქვებიც ხომ იარაღია,
მაგარი მკლავით ნათხლეშმა
ბევრს დააჩნია დაღია.
ყველა გაძღება, დათვრება,
თავს მოიყრიან ველზედა.
ჩხუბი და აყალ-მაყალი
კიდია მიარონეზედა.
ერთმანეთს თავპირს ამტვრევენ
(რა აქვთ აქ გასაყოფია?!)
ილიკომ დანა იშიშვლა
და ბეჭში ჩასცა ვანოსა;
აწ დედა მისმა—მატრონამ
მეუხვიოს და ბანოსა!
მატრონამ ეს არ იკმარა,
აიღო სარის ნატეხი,
და ისე მოსცხო ვაჟებსა,—
მოსტეხა მკლავი და ფეხი.
მეარღანე კი გარბოდა
თავის არღანით ტყეშია;
მელტონის ტრიალ-ტრიალმა
ჩააგდო ღელე-კლდეშია.
მეორე დღეს კი სუყველას
დაბეგვილი აქვს ლეშია;

—„სტანცავი“ იცის მუდრეგმა
მან უკეთესი ჩემზედა...
ავიღებ ქვასა და ვთხლიშავ
დაბრანცულ თეძოებზედა—
ასე მსჯელობენ „გმირები“
დამთვრალი, გალეშილები...
ფუთ ნახევარი გამოვა
ჩხუბში ნამტვრევი კბილები.
ხალათები, თუ პერანგი
სისხლითა გათხიპნილები.
მეგიორგობე ხალხია
მუშტკრივში გამოწვრთნილები.
„ახალკვირეს“ ხომ მეტია
ასეთი მუშტკრივობია,
ვის ჩამტვრევია კბილები,
ვის თავი გადუხლეშია.
„ალავერდობაც“ არ არის
ჩამორჩენილი ჩხუბშია;
აქაც კეტების ტრიალი
მეიქნა ერთ-ერთს ჯგუფშია.
მოხუცი ბესარიონიც
აგორეს სისხლის რუშია;
გამოედევნენ ერთმანეთს
იძახდნენ:—„ხელი უშვია!“
„ქაშვეთობ-პეტრე-პავლობას“
წვიმამ უშალათ ხელია,
თორემ აქ მეტი მზადება
რომ იყო უეჭველია.

ჭოლოკი.

ჩოხატაური

დაბა ჩვენი შეიცვალა,
სულ სხვაა რომ ინახულო,
ეს არც არის გასაკვირი,
სეზონია საზაფხულო!..
სნეულები ვინც კი იყო
განიკურნენ თავის დროზე
და ჯანმრთელ ხალხს, რაღათ უნდა,
რომ იხტუნონ „ბახმაროზე“?!.
ექიმს უნდა დაუმადლოთ,
სამსახური ეგზომ დიდი,
„ლვაწლი“ უდევს ხალხში და მით
არის კაცი მოსარიდი...
მარა ეხლა გვიყო „შტუკა“,
რა ვეხვეწეთ არ დაბრუნდა—
(ალბათ იქ მეტს „გააკეთებს“)
ბახმაროზე წაბრაგუნდა!!.—
უექიმოთ კი აქ გაჩნდა
უცნაური რაღაც სენი,
ფრიად ზერიოზული და,
ფრიად ძნელი მოსარჩენი!..
ამისთვის კი საჭიროა,
ტარტაროზო, შენი „პიკი“,
რომ მუცელი დაუჩუტოთ
და წავგლიჯოთ კუდის რიკი!..

მოგახსენებთ, რომ დაბაში,
წინ-წინ მიდის ჩვენი „ეპო“
ხალხი ისე მიიზიდა,—
საქონელი აღარ გვეყო!..
ჩარჩებს თვალი დაუბნელა,
ქვა კუდებით ათამაშა,
ამიტომაც მისი გამგე
ისე დადის, როგორც ფაშა!..
დღეს კი „ეპო“ ყველას უყვარს
ყველას: მჭლეს და თუნდაც მსუქანს;
განძრახვა აქვს,—ასე ვფიქრობთ,—
მალე დასწვავს სიმონ დუქანს!..
იქნებ ბევრმა, არც კი იცის,
რომ გვაქვს აგროტეხნიკუმი,
(აბა ვინ რას გაბედავდა...
შიგ არ ყივეს გამგე ყუმი!..
სულ ჩხუბია მის გარშემო,
ყველა წლების დასასრულში,
„შეკვეთილში“ მიაქვს მაზრას
და ლანჩხუთლებს—„მოხრანგულში“!
აღმოსავლეთ გურიაში
ესღა დაგვრჩა მარტო თვალი
შიგ არ ყივის გამგე ყუმი!...)
განა არის სამართალი?!.

ხიდისთავი „გაპარიჟდა“
შეადგინა თავის რუქა
და ის მოჰყავს სისრულეში,
რაც წინაზე დაიბუქა...
მოგვშორდა და „ეპო“-ს აღებს
ჩვენ გვიმღერა უკვე მარში...
(ალბათ მიტომ, რომ ერასტომ
ველარ გასძლო ნაგომარში!..)
გაგვიგრძელდა მოხსენება,
აქ შევჩერდეთ ძმაო, რაღა!
და შემდეგში კვლავ სხვას გეტყვით

წაველა და ოსმან-აღა.

ამაღლება

ჩამოდევგით! განი! განი!
წინ მიიწევს ამაღლება;
შურით სკდება სხვა სოფლები
ზომლეთ-ვანი და სამება.
გზებ ა! მერე რა გზებია!
მოკენჭილი, გატკეცილი;
პლატფორმამდი ახლა უკვე
გაიყვანეს გზატკეცილი!
გლეხკომმა ხომ ტრაქტორები
შეიძინა ბარე ორი!
აღმასკომის აივანზე
არ სეირნობს კიდევ ღორი!
ყოველ ღამეს თეატრია
(კულტსექციაც ამას ცდილობს)
ანეტა ხომ „გაარტისტდა“
და ვანუაც მესხიშვილობს!
სისუფთავეც დაცულია,
გვანსაც ყრიან თავის ალაგს.
ეხლა გზაში ვერ შეხვდებით
გადმოჭიმულ ფეხისალაგს.
აქ სახალხო სახლი უკვე
ააგეს და დაფნით რთავენ;
სამკითხველოში კი ეხლა
გაზეთს აღარ იპარავენ.
კოოპერატივს ბდღვირი გააქვს,
ბლომათ არის შიგ ფართალი.
აქ ვაჭრობას იაკობამ
დაანება უკვე თავი.
ცამდი აღწევს სიხარული
(წინსვლის ლამპარს ვინ ჩაგვიქრობს!
აქ ვარდენი (ტყავს გვაძრობდა!)
ახლა აღარ ბაქი-ბუქობს.
სკოლის ეზო მორთულია
ნაირ-ნაირ ყვავილებით
და სტკბებიან სურნელებით
მოსეირნე ვაჟ-ქალებით.
რომ ჩანგალი ვთხოვე მუზებს...
ტარტაროზთან მივედ კრძალვით
თქმული საქმეს ოცნებაა,
სინამდვილე კი არც ერთი.

იანო.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მეცნიერება და ტეხნიკა

ლევარსი როხროხაძის მეცნიერულ—ისტორიული გამოკვლევა.

ვინ არ იცის, როგორ აწუხებენ ზაფხულში ადამიანს მწერები, რომლებიც ყველგან ბევრი მოიპოვებიან, მაგრამ სასადილოებში მათი რიცხვი უამრავია. ისინი თავგანწირულნი ებრძვიან ადამიანს. წარმოიდგინეთ თქვენ, რომ სიცოცხლესაც კი არ იშურებენ. მაგ: თქვენ სადილობთ სასადილოში. მოგიტანეს კერძი (ვსთქვათ: ბორჩი ან სუფი) მსახურს თან მოსდევს ბუზები გუნდობით და როგორც კი მსახური თქვენს წინ კერძს დადებს, ბუზები მაშინვე შიგ ვარდებიან და თავს იხრჩობენ. ამის შესახებ, სასადილოების პატრონებს რომ ჰკითხოთ—გიპასუხებენ: დარდი ნუ აგქვთ; ჩვენ ვართ თქვენს წინაშე პასუხისმგებელი თუ თქვენ კერძში დამხრჩვალ ბუზებით მოკვდებით.პირიქით, კიდევ უკეთესიაო,—და სხვა.. მაგრამ ეს ასე არ არის. ბუზებისაგან ადამიანს საფრთხე მოელის... ამიტომ საჭიროა მიღებულ იქნას ზომები. თუ ალმასკომმა კი მოაწყო მტკვრის ნაპირებზე დახრჩობის მსურველთა გადამრჩენი ბუდკები,—მას მართებს ასეთივე ბუდკები მოაწყოს საინების ერთ მხარეზე, ხოლო მეორე მხარეზე უნდა იდგას ბადით ხელში მებადურე. როცა ბუზები თავის დასახრჩობად ჩაცვივიან საინში, უნდა მიეშველონ და ამოიყვანონ.

ამის გარდა მებადურეს უნდა ევალებოდეს: წყალში ხორცის ნაჭერის ძებნა და დაჭერა, რადგან კოვზით მოსადილეს ძალიან უძნელდება ეს. აქ სურათზე ნაჩვენებია მოქალაქე, რომელიც სადილობს და მისი კერძი დაცულია ბუზებისგან. ხოლო ნაჭერი ხორცის დასაჭერად მებადური წვენში ისვრის ბადეს.

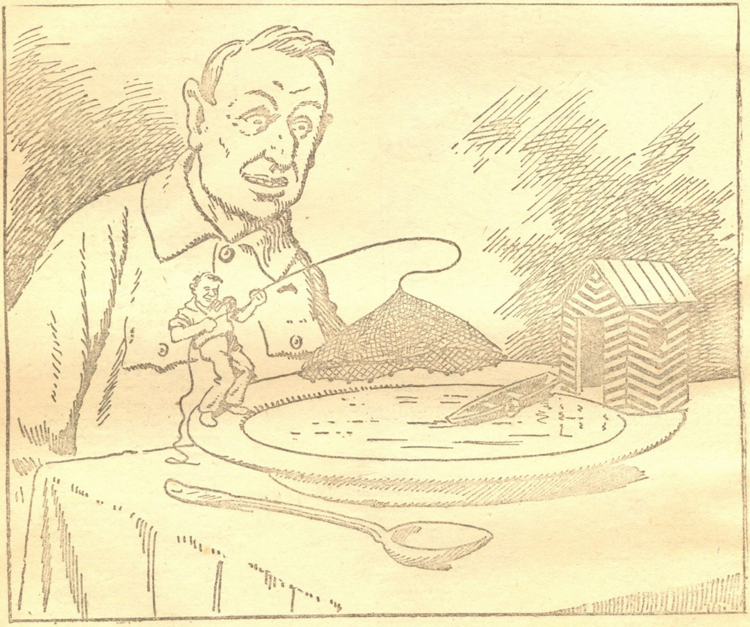

ღმერთი და ადამიანი

ბევრს ჰგონია, რომ ადამიანი ღმერთს ყოველთვის ემორჩილებოდა, ყოველთვის მისი ყურმოჭრილი მონა იყო. ეს ასე არ არის. ქვეყნის გაჩენამდი არსებულ ხელნაწერებს თუ ჩვენ განვიხილავთ, ვნახავთ, რომ ის ამბები და მოვლენები, რომლებიც დღეს ხდებიან თანამედროვეობაში, ხდებოდენ უწინაც.

ერთი რამ აშკარაა: ღმერთი ოდესმე ადამიანის მიერ ციხეში ყოფილა მოთავსებული. ჯერჯერობით არ არის გამორკვეული, თუ რას საქმეზე ჩასვეს ციხეში ღმერთი. ზოგიერთის ცნობით, თითქოს იმიტომ, რომ რევოლიუცია მოხდაო; ზოგიერთის—თითქოს იმიტომ, რომ დიდძალი ფული (ასი ათასი ჩერვონცის მანეთი) გაფლანგაო... მაგრამ ყველაზე უფრო სწორია ის მოსაზრება, რომელიც ამბობს, რომ ღმერთს მიუსაჯეს სამი წლით ციხეში ჯდომა სასტიკი იზოლიაციით და წინასწარი დაპატიმრების არა ჩათვლით ქალწულ მარიამის გაუპატიურებისათვის...

მაგრამ ჩვენთვის ეს არ არის დიდად საინტერესო. ჩვენ დავამტკიცეთ, რომ ღმერთიც კი იჯდა ციხეში, რასაც ადასტურებს ადგილ-მდებარეობის სახელწოდება

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჟუფლის-ციხე, რომელიც წარმოსდგება სიტყვებიდან: **უფალი** და **ციხე**. რომ ეს ასეა, ჩვენ კიდევ მოვიყვანთ ანალოგიურ შემთხვევას:

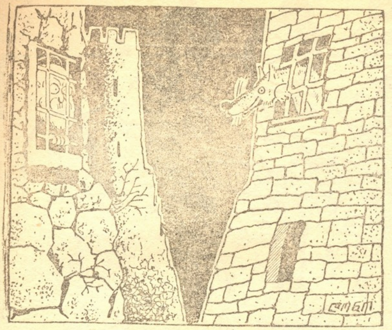

აღმოსავლეთ საქართველოში ერთს სოფელს ჰქვია: **ტურის-ციხე**. ალბად სოფლელებმა დაიჭირეს ტურა და იგი მოათავსეს ციხეში. თუ რატომ მოათავსეს ციხეში ტურა, ეს, მგონი, ყველასათვის გასაგებია და ამას არ უნდა მტკიცება. ცხადია: ტურამ ქათმები წაიღო, მუსრი გაავლო შინაურ ფრინველებს და ამიტომაც ჩასვეს იგი ციხეში... სადაც ეს ამბავი მოხდა, იმ სოფელს შემდეგ დაერქვა: **ტურის-ციხე**.

„დიდი სიცხე

ჩვენს გაზეთებს რომ კაცმა უყუროს და სისტემატიურად იკითხოს იგი, უეჭველია ჭკუიდან შეიშლება (რასაკვირველია, მოლა მასრედინის არ იყოს, თუ ჭკუა აქვს) აი, მაგალითად, გაზეთებში სწერია:

„ნიუ-იორკიდან მიღებული ცნობებით ჩრდილოეთ ამერიკის შეერთებულ შტატებში უჩვეულო სიცხეების გამო მრავალი ხალხი დაიხოცა. ნიუ-იორკში სიცხე აღწევდა 90 გრადუსამდი. **ცეცხლის მქრობელი რაზმები წყალს ასხამდენ მოთამაშე ბავშვებს**“.

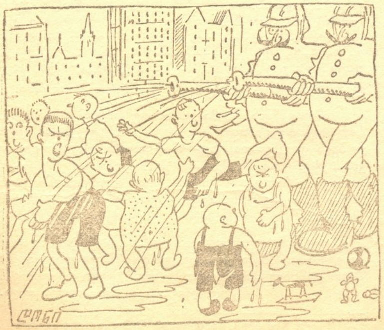

საინტერესოა ვიცოდეთ: წყალს რომ ასხამდენ, ბავშვები განაგრძობდენ თუ არა თამაშს? (ეს რომ ვიცოდეთ, ბევრი რამის გამოკვლევა შეიძლებოდა, და სასურველია გაზეთებმა გაიგონ ეს ამბავი).

მაგრამ, როგორც სჩანს, დიდი სიცხეები ყველაზე უფრო მოქმედობს ადამიანის აზროვნებაზე.

სტატისტიკა

ალბად ყველას წაკითხული გაქვთ ჩვენი გაზეთებიდან ალმასკომის შემდეგი სტატისტიკური ცნობა: **„ქორწინების მხრივ სარეკორდოა ზამთრის თვეები—განსაკუთრებით კი იანვარი, როცა რეგისტრაციაში გატარებულია ქორწინების 351 აქტი. ზაფხულის თვეში ქორწინების რიცხვი არ აღემატება 200-ს“.**

უბრალო მოქალაქეს ეს გარემოება გაუკვირდება და იტყვის:

— საკვირველია; პირიქით: ზაფხულობით მეტი ქორწინება უნდა ხდებოდეს... რა ვიცი რა! სადაც არ უნდა გაიარო როგორც კი შეღამდება, ყველგან ჩახუტებულ შეყვარებულებს შეხვდები. ბუნება ზაფხულობით მშვენიერია... ხელს უწყობს სიყვარულს... მისვლა-მოსვლა... საზაფხულო ტანსაცმელი... ყველა ეს უკეთეს პირობებს ჰქმნიან, რომ ზაფხულობით სიყვარული და, მაშასადამე, ქორწინებაც მეტი იყოს!?

მაგრამ ეს ასე არ არის, და არ არის სრულიად სამართლიანად.

ზამთარში ცივა, ყინვებია და ყველა ადამიანი სითბოს დაეძებს... შუბა ძვირია, მისი ყიდვა არაყველას შეუძლია... მაშასადამე რამე სხვა საშუალება უნდა გამონახოს კაცმა... და ეს საშუალება არის ცოლის შერთვა... და აი სწორედ, ამიტომაც არის ზამთარში მეტი ქორწინება. ხოლო, როცა ზამთარი გაივლის, რაღა საჭიროა მაშინ გამთბობი... ამიტომაც არის ზაფხულში ნაკლები ქორწინება, მეტი განქორწინება.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კინოში

მოქალაქე (რომელსაც კარებში შესვლისთანავე აწვდიან; ჟურნალებს, სათამაშო ნომრებს და ბედის გამომცხობ ქაღალდებს): **ალარ ვიცი, სად მოვხვდი: სამკითხველოში, კლუბში, არტოში, თუ კინოში?!?**

სუფსის საპარკეში

დილა არის. საპარკეში მუშაობენ ქალები და კაცები. საპარკის გამგე უწყრება ქალებს, რომლებსაც პარკი მოუტანიათ გასასყიდათ. ცალ ხელში უჭირავთ გამგისათვის ფეშქეშად მისართმევი: მაწონი, ქათამი, ხაჭაპურები და სხვა სანოვაგე. გამგე მიდის ერთს ქალთან და ეუბნება:

— შენი პარკი პირველს ხარისხში მაინც არ გავა, რადგან შენ ჩემთვის ცოტა ძღვენი მოგიტანია. ყველა უცნობის პარკი რომ პირველ ხარისხში მივიღო, ჯიჯეიშვილი არ გეგონო.

(მეორეს) თუ ჩემს ცოლ—ელისაბედიდან ძღვენის მიტანის „რასპისკას“ მომიტან, შენი პარკი პირველს ხარისხში გავა.

(მესამეს) შენი პარკი, თუმცაღა მესამე ხარისხის არის, მაგრამ მაინც პირველ ხარისხში მივიღებ, რადგან შენ კარგი ძღვენი მომიტანე.

(ამ დროს მოდის მისი ცოლი, რომელსაც ეუბნება): ო, ჩემო ელისაბედ... რა ბედნიერი ვართ. დღეს ყველა ჯამაგირებს ავიღებთ, 50 მან. მასწავლებლობიდან; 100 მან. საპარკის გამგეობიდან; 80 მან. ბანკის გამგეობიდან; 40 მან. ლიდაის ჯამაგირი **(მისი ქალიშვილია)** საპარკეში; 40 მან. მოსეს ჯამაგირი **(მისი ვაჟია)** და კიდევ 40 მან. ქეთოს ჯამაგირი **(მისი ქალიშვილია)**; სულ: 350 მანეთი. ჯერჯერობით მეტს ვერ გახდები კაცი.

(შვილებს) ცოტა იმუშავეთ; არ დაიქანცოთ მუშაობით... მე ფულის ასაღებად მივდივარ... შვილო მოსე, ჩვენი ინდაურები, ხბოები და ბატები საპარკის ეზოში ჩამორეკე საბალახოთ. რამე ისინმაც უნდა ისარგებლონ ამ საპარკიდან.

(მხარშავთან) რაფიელ, ეს ადგილი მე გიშოვნე და ხომ იცი! **(თვალს უქნევს და თითების სრესით ანიშნებს).**

(მუშებთან) აბა, იმუშავეთ... ეი, შენ, რას გაჩერებულხარ,—მალთაყვის ხიდს რომ მიგიგავს ცხვირი და კისერი?! ფულებს ტყვილა გაძლევთ? იმუშავეთ დაუსვენებლად...

ყვაჭი.

წერილი ტარტაროზს*)

ამ წერილის გამოგზავნა რომ დავაპირე, სასიკვდილო კაცსავით გამაჟრიალა, ტანში ჟრუანტელი გამიარა; იმიტომ კი არა, რომ მე ბოროტმომქმედი ვიყო! არა; სრულიადაც არა... არამედ იმიტომ, რომ მეშინოდა: ვაი თუ ეს წერილიც უფსკერო გოდორში (ღმერთი დასწყევლის მაგ გოდრის მომგონს) გადააყირამალა მეთქი. განა გასაკვირველია ჩემგან ასეთი შიში? რვა წერილი მაქვს გამოგზავნილი და შენ ყველას **უფსკერო გოდრისაკენ** უკამანდრე.

კვირა დღე ჩემთვის მოუსვენარი დღეა. „ტარტაროზს“ ველოდები და როცა ვღუბულობ ჩემი გულის ბაქი-ბუქი ორ ვერსტში ისმის... შეშინებული თვალებს გადავარბენ **ცნობათა მიღების (იგივე ფოსტა-უფსკერო გოდორი)** და როცა ჩემს ფსევდონიმს ამოვიკითხავ, თითქოს ელექტრო-ტოკმა დამკრა თავში,—შევკრთები და მუხლები მეჭრება... შე დალოცვილო! ყველაზე ბევრს ჰყვირი მომჭირნეობაზე... შენც გაატარე მომჭირნეობა და წერილები ნაკლებად გადაგზავნე უფსკერო გოდორში.

ამის გარდა, მე მიკვირს, თუ რატომ არა აქვს შენს სარედაქციო გოდორს ფსკერი! ბაჭუა რომ გოდორის ღობვას დაიწყებდა, თავდაპირველად ფსკერს გაუკეთებდა... ასე, რომ, მე მგონია, შენს გოდორს ფსკერი ექნება და იგი დასაღუპავი რატომ აღარ ამოივსო ამდენხანს ამდენი წერილებით! მარტო ჩემი წერილები ამოავსებდა შუამდი...

თუ მართლა ფსკერი არა აქვს და ამიტომ აღარ ელირსა გავსება, შემატყობინე და მე გამოგიგზავნი ბაბუას მიერ დაწნილ ახალ გოდორს, რომელსაც ფსკერი ექნება.

შვიდობით იყავი. შენი **ძველი თაყა.**

***) ეს წერილი განხილვის შემდეგ „უფსკერო „გოდორში“ გადავგზავნეთ როგორც უვარგისი, მაგრამ, როგორც ვხედავ, ამ გვერდზე გამოჭიმულა. რაშია საქმე! ეს ჩვენთვისაც საოცრებაა. სწარმოებს სასტიკი კვლევა-ძიება..**

ტარტაროზი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„მემკვიდრე“

ხალხში ასეთი ხმა დადის: თითქოს ალმასკომის თავმჯდომარეს დავალებული ჰქონდეს მღვდლის მოვალეობის და მაგიერობის გაწევა. მღვდლის კაბა არ აცვია, თორემ სხვა მხრივ თემალმასკომის თავმჯდომარე ნამდვილი მღვდელია

(ტარტაროზი № 58)

გ ლ ე ხ ი: ე ჩვენი მღვდელი და მისი ფოფოდია ისე დაბრმავებულან, რომ ვერ იცნეს მათი მოად-გილე—ჩვენი თემკომის თავმჯდომარე და მისი ცოლი

ცნობათა მიღება

„ენგეროლლი“-ს (ხევი). თქვენი თხოვნა: **„ეს წერილი გთხოვთ მოათავსოთ „ტარტაროზი“-ს უახლოესს“..** გოდორში, შესრულებულია და ჭკუიდან შეშლილებს იქ მოიყვანენ გონებაზე.

რიჟას (ხევი). ამ თვიდან გეგზავნებათ ორი თვით გაზ. „მუშა“ „ტარტაროზი“-თ თქვენს მიერ გამოგზავნილ ფულის ანგარიშში.

კიდევ **„ენგეროლლი“-ს** ჩვენგან კიდევ ისეთივე პასუხი, როგორც არის პირველი.

სალი-კლდეს (საჯავახო საჭამიასერი). სამაგალითო და სანიმუშო (უკაცრავად, თენგიზ!.. როგორც უარყოფითი სამაგალითო და სანიმუშო) მასწავლებელია გყოლიათ თენგიზ, რომელიც

მოსწავლეებს სიყვარულსა უხსნის
და მრავალი მათგანს თეძოში რომ შლის
სამაგიეროს ნიშნით რომ უხდის...

მაგრამ არა ნაკლები ყოფილა ფოსტის გამგეც, რომელსაც

ფოსტაში ერთხელაც ვერ ნახავთ თქვენ...
საქონელს ზიდავს ის კონდრაბანდებს

ბოლოს კოლაუს თქვენი „მუშტაიდი“ აგრონომებს გადავცეთ განსახილველად. ხოლო რაც შეეხება იმას, რომ:

მცენარენი კლუბს მალავენ,
დაუმტვრიე მათ ტოტები,—
იქნებ მაშინ დავინახოთ
გამოსული არტისტები...

ვერ შევასრულებთ, რადგან „არტისტების“ დანახვას და მათ წარმოდგენას ჩვენ ვამჯობინებთ მცენარეების ტოტებს.

ტინტრას (ზესტაფონი). ჟურ. „ტარტაროზი“-ს № 58-ში მოთავსებული თქვენი ცნობა **(ცნობათა მიღება-ში)** ქიათურიდან გადავიტანეთ ზესტაფონში (თანახმად თქვენი წერილისა). **„გაუგებრობის თავიდან ასაცილებლად“**. თხოულობთ იმ **„წერილის მთლიანად მოთავსებას“** და ამავე დროს დასძენთ, რომ თქვენ **„იუმორისტულად არ სწერთ რეჟიმ-ეკონომიაზე“..** ჰოდა, სწორედ იმიტომაც გადავუძახეთ თქვენი წერილი უფსკერო გოდორში, რომ იგი იუმორისტულად არ იყო დაწერილი... რაც შეეხება იმას, რომ **მთლიანად მოვათავსოთ**, ეს შეუძლებელია, რადგან უფსკერო გოდრიდან დაბრუნება ჯერ არ მომხდარა ისე როგორც საიქოდან ჯერ არვინ მოსულა.

სხვებისაგან თხოულობთ **„სწორ გაგებას და შემეცნებას“** (რა შუაშია აქ შემეცნება) და თვითონ კი ვერ გაგიგიათ, რომ არაიუმორისტულ წერილებს ჩვენ უფსკერო გოდორში ვაგზავნით.

„მუჩუჩუნს“. თქვენ გვწერთ, რომ:

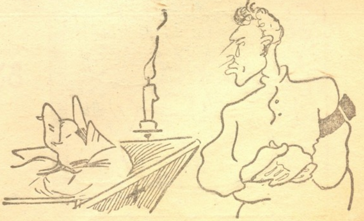

ღრმა მოხუცი ბებია გარდამეცვალა. ძალიან მიყვარდა. როცა ბავში ვიყავი, ყოველთვის მიცხობდა ყველიან კვერს, რომლის გემო ახლაც მაქვს პირში. გთხოვთ მის საპატივსაცემოდ მომითავსოთ ეს სურათი.

ვათავსებთ... და ვინაწილებთ თქვენს სიხარულს.

საფრანგეთის ახალი მთავრობა პუანკარეს მეთაურობით შესდგება ექვსი ყოფილი პრემიერისაგან. ასეთი „ავტორიტეტიანი“ მთავრობა კარგა ხანია საფრანგეთში არ ყოფილა... მაგრამ ფრანკის კურსის გამოსწორებას მაინც არაფერი ეშველება, რადგან სახელმწიფოს ეკონომიური მდგომარეობა დღითი-დღე უარესდება.

(გაზეთებიდან).

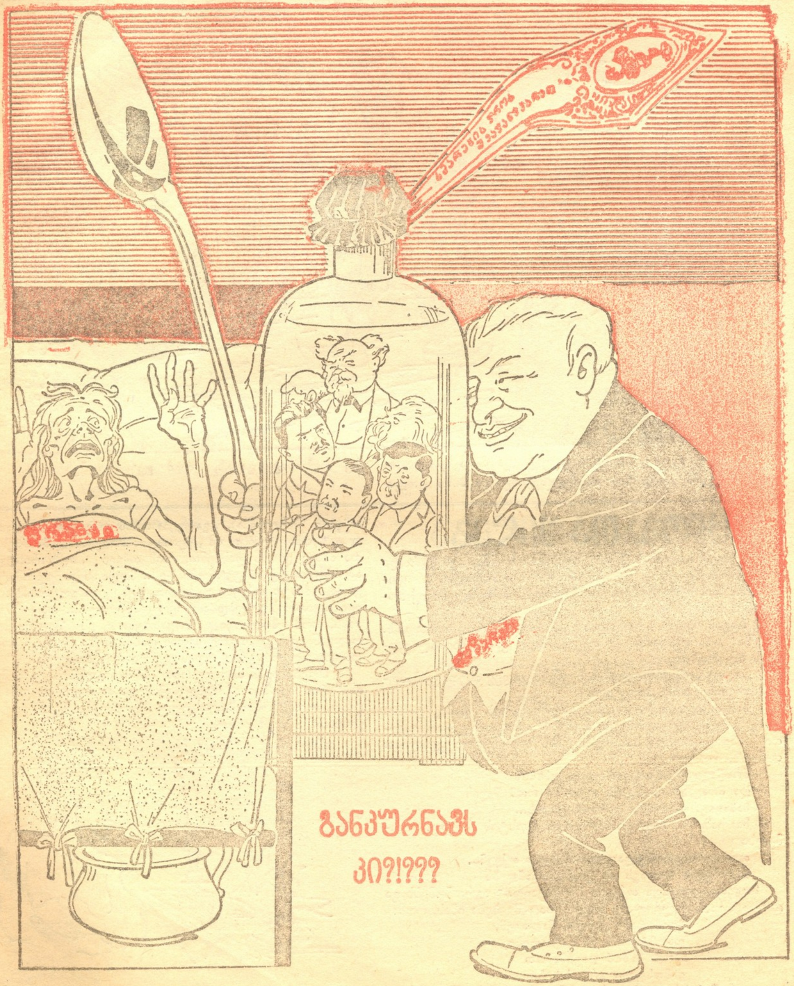

დუმერგი (საფრანგეთის პრეზიდენტი) ფრანკს: აი, ეს წამალი სხვადასხვა წამლების შეზავებაა; ხმარების დროს შეანჯღრიე და შემადგენლობა ერთმანეთში აირევა... აუცილებლად მოგარჩენს.

ფრანკი: სათითაოდ ვიგემე და მიღებული მაქვს ესენი, მაგრამ ვერაფერი მიშველეს... და მათგან შეზავებული აჯაბსანდალი უფრო უარესად იმოქმედებს.

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრ. კომიტ. სტამბა, კამოს ქ. 68.